Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2024/2322

10.10.2024

RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2024/2322

z dne 11. aprila 2024

s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropskega organa za vrednostne papirje in trge za proračunsko leto 2022

EVROPSKI PARLAMENT,

— ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropskega organa za vrednostne papirje in trge za proračunsko leto 2022,

— ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0103/2024),

A. ker je na podlagi poročila o prihodkih in odhodkih [1] Evropskega organa za vrednostne papirje in trge (v nadaljnjem besedilu: organ) njegov končni proračun v proračunskem letu 2022 znašal 68 068 551 EUR, kar je 12,32 % več kot leta 2021; ker se organ financira s prispevki Unije (17 301 544 EUR, kar je 25,41 % njegovega proračuna), prispevki nadzornih organov držav članic (27 293 765 EUR oziroma 40,10 %) in pristojbinami, prejetimi od nadzorovanih subjektov (22 228 234 EUR oziroma 32,66 %);

B. ker je Računsko sodišče v poročilu o zaključnem računu organa za proračunsko leto 2022 (v nadaljnjem besedilu: poročilo Računskega sodišča) navedlo, da je prejelo razumno zagotovilo o zanesljivosti računovodskih izkazov organa ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij;

Proračunsko upravljanje in finančno poslovodenje

1. z zadovoljstvom ugotavlja, da je stopnja izvrševanja proračuna zaradi proračunskega spremljanja v proračunskem letu 2022 znašala 98,78 %, kar je nekoliko manj (1,17 %) kot leta 2021; ugotavlja, da je stopnja izvrševanja plačil znašala 89,83 %, kar je nekoliko manj (0,08 %) kot leto prej;

2. na podlagi mnenja organa z dne 5. julija 2023 v zvezi z nadaljnjimi ukrepi, sprejetimi na podlagi razrešnice glede izvrševanja proračuna organa za proračunsko leto 2021 (v nadaljnjem besedilu: mnenje organa), ugotavlja, da organ glede na vse večjo kompleksnost svoje strukture proračuna meni, da je revizija modela financiranja s pristojbinami potrebna, da se bo lahko ustrezno in hitro odzval na pomembne spremembe na finančnem trgu, hkrati pa učinkoviteje upravljal vse večje število virov pristojbin, ki izhajajo iz pooblastil za neposredni nadzor;

Uspešnost

3. ugotavlja, da organ uporablja nekatera merila, kot denimo ključne kazalnike uspešnosti, za ocenjevanje dodane vrednosti, ki jo ustvarjajo njegove dejavnosti, druga merila pa za izboljšanje svojega upravljanja proračuna; izreka pohvalo organu za 90-odstotno dokončanje delovnega programa za leto 2022, pri čemer je bila večina ključnih kazalnikov uspešnosti dosežena ali presežena;

4. pozdravlja odziv organa na geopolitične izzive v letu 2022; v zvezi s tem ugotavlja, da je organ okrepil dejavnosti spremljanja tveganj in nadzora v odziv na nezakonito in neizzvano rusko invazijo na Ukrajino, pri čemer je zagotovil večjo pozornost pri ocenjevanju morebitnih učinkov na finančne trge Unije in sprejemanju potrebnih ukrepov za zaščito stabilnosti trga in vlagateljev; poleg tega ugotavlja, da je v kontekstu energetske krize objavil oceno na visoki ravni v zvezi s področji, na katerih je Komisija zahtevala prispevke o ukrepih za omejitev pretirane volatilnosti in ublažitev likvidnostnih pritiskov na nefinančne nasprotne stranke, dejavne na trgih plina in električne energije, ter sprejel začasne izredne ukrepe za odpravo teh likvidnostnih omejitev;

[1] UL C 38, 31.1.2023, str. 84.

5. ugotavlja, da so bile strateške prednostne naloge organa v letu 2022 osredotočene na tri medsektorske teme, in sicer na podporo razvoju trdnih kapitalskih trgov, spodbujanje trajnostnega financiranja in inovacij ter pospeševanje inovacij in digitalizacije; pozdravlja, da je organ v letu 2022 te prednostne naloge opravil z vrsto ukrepov, kot so tehnični prispevek Komisiji o vidikih zaščite vlagateljev med pregledom MiFID II in MiFIR ter v zvezi z aktom o kotiranju, objava načrta organa za trajnostno financiranje za obdobje 2022–2024 ter izdaja opozoril vlagateljem in pristojnim nacionalnim organom, med drugim o tveganjih kriptosredstev;

6. priznava dosežke organa v letu 2022, ki je bilo pomembno leto z vidika konvergence nadzora, in sicer z več skupnimi nadzornimi ukrepi, tremi večjimi medsebojnimi strokovnimi pregledi poleg obveznih letnih medsebojnih strokovnih pregledov centralnih nasprotnih strank, vključno s podrobnim opisom ukrepov, ki so jih pristojni nacionalni organi sprejeli v zvezi s selitvami po izstopu Združenega kraljestva iz Unije, in s prvimi priporočili, ki jih je organ izdal pristojnemu nacionalnemu organu v skladu s členom 16 uredbe o ustanovitvi, da bi strukturno okrepili nadzorni pristop in zmogljivost pristojnih nacionalnih organov;

7. ugotavlja, da je organ leta 2022 objavil poročilo o evropskem trgu za pravice do emisije in izvedene finančne instrumente, v katerem je predstavil več političnih priporočil za izboljšanje preglednosti in spremljanja trga, da je usklajeval prvo navidezno nakupovanje med številnimi pristojnimi nacionalnimi organi in da je začel izvajati svojo novo strategijo za obdobje 2023–2028;

Učinkovitost in izboljšave

8. ugotavlja, da si organ še naprej prizadeva za večjo učinkovitost in sinergije na svojih področjih dejavnosti; v zvezi s tem je seznanjen, da je organ izvedel oceno svojega letnega delovnega programa, da bi povečal učinkovitost z učinkovitim dodeljevanjem sredstev v odziv na zunanje dejavnike (npr. rusko invazijo na Ukrajino), pa tudi v zvezi z zakonodajnimi predlogi o evropski enotni točki dostopa, ki prvotno niso bili predvideni v letnem delovnem programu organa za leto 2022; izreka pohvalo, da ima organ v okviru svoje strategije učinkovitosti še vedno skupnega računovodjo z Evropskim bančnim organom (EBA);

9. je seznanjen z nekaterimi notranjimi ukrepi, ki so bili izvedeni za doseganje večje učinkovitosti in sinergij, kot so popolna notranja prerazporeditev, ki je organu omogočila prevzem novih mandatov in nalog, ne da bi bila potrebna dodatna sredstva, nadaljnja optimizacija virov za javna naročila s pridružitvijo več medinstitucionalnim postopkom in vodenjem večjih medagencijskih javnih naročil, pa tudi poenostavitev postopkov na področju upravljanja proračuna in naložb v avdio- in videokonference ter orodja za glasovanje med pandemijo, ki omogočajo delo na daljavo; ugotavlja tudi, da namerava organ v prihodnosti organizirati manj službenih potovanj za svoje uslužbence in več sej na daljavo, da bi povečal svojo prožnost in zmanjšal stroške;

10. potrjuje, da so vse upravne in podporne funkcije organa, namreč človeški viri, etika, finance, javna naročila in upravljanje objektov, že več let digitalizirane v skladu s politiko brez papirja; ugotavlja, da se je leta 2022 infrastruktura informacijske in komunikacijske tehnologije organa preselila v javni oblak, prihranki pa se pričakujejo pri povečanju sistemov; pozdravlja dejstvo, da je agencija v zadnjem četrtletju leta 2022 začela uporabljati orodje za upravljanje javnih naročil;

Kadrovska politika

11. ugotavlja, da je bil kadrovski načrt na dan 31. decembra 2022 uresničen 87,60-odstotno, saj je bilo zaposlenih 219 od 243 začasnih uslužbencev, odobrenih v proračunu Unije (leta 2021 je bilo odobrenih 250 delovnih mest); poleg tega je seznanjen, da je za organ v letu 2022 delalo 91 pogodbenih uslužbencev in 12 napotenih nacionalnih strokovnjakov;

12. ugotavlja, da se je število zaposlenih v letu 2022 v primerjavi z letom 2021 povečalo za 45 %; seznanjen je tudi, da so v zvezi z geografskim ravnovesjem ob koncu leta 2022 zaposleni v organu (začasni uslužbenci, pogodbeni uslužbenci in napoteni nacionalni strokovnjaki) predstavljali 24 različnih narodnosti Unije; opozarja še, da je pomembno zagotoviti uravnoteženo geografsko zastopanost v vodstvu in med uslužbenci organa;

13. pozdravlja, da je organ skoraj dosegel uravnoteženo zastopanost spolov v vodstvu in med zaposlenimi; je seznanjen z zastopanostjo spolov med srednjimi in višjimi vodstvenimi delavci organa, pri čemer je 16 od 30 vodij žensk (53 %); je seznanjen z zastopanostjo spolov v upravnem odboru organa, pri čemer so štirje od sedmih moški (57 %); je seznanjen tudi z zastopanostjo spolov med vsemi zaposlenimi v organu, pri čemer je 175 od 322 uslužbencev moških (54 %);

14. potrjuje, da ima urad politiko za zaščito človekovega dostojanstva ter preprečevanje psihičnega in spolnega nadlegovanja; pozdravlja, da v letu 2022 ni bilo primerov nadlegovanja, ki bi bili prijavljeni, predmet preiskave, zaključeni interno oziroma sodno obravnavani; pozdravlja tudi načrt organa, da si bo prizadeval za razvoj politike za raznolikost in vključevanje;

Javna naročila

15. ugotavlja, da je organ leta 2022 vodil 14 postopkov javnega naročanja, od katerih so bili trije odprti razpisi na področju informacijske tehnologije v skupni vrednosti 99,4 milijona EUR;

16. na podlagi poročila Računskega sodišča o zaključnem računu organa za proračunsko leto 2021 opozarja na ugotovitev, da se je organ leta 2021 odločil začeti postopek s pogajanji, ne da bi objavil obvestilo o tem, s čimer je kršil točko 3.1 priloge I k finančni uredbi ([2]); na podlagi mnenja organa ugotavlja, da je bila opustitev predhodne objave utemeljena s posebnim obsegom javnega naročila in naknadno ustrezno dokumentirana, kar je tudi podlaga za to, da so bili sprejeti vsi potrebni ukrepi za preprečitev podobnih razmer v prihodnosti;

17. opozarja na pojasnilo IV.1 k letnemu zaključnemu računu organa za leto 2022, v katerem je opisana negotovost glede izida tožbe („UniSystems Luxembourg in Unisystems systimata plioforikis proti ESMA“) v zvezi s sklepom v postopku skupnega javnega naročanja, ki ga vložnik izpodbija na Splošnem sodišču Unije;

Preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov ter preglednost

18. ugotavlja, da je organ leta 2022 revidiral politiko nasprotij interesov za nezaposlene, ki zajema uslužbence, napotene nacionalne strokovnjake in pripravnike; izreka pohvalo organu za več ukrepov ozaveščanja o nasprotjih interesov in etičnih pravilih, vključno z izvajanjem uvajalnih srečanj za novince, ter za organizacijo vseh zaposlenih, da bi uslužbence seznanili z glavnimi dejstvi in številkami v etiki, poglobljeno pojasnili obravnavo finančnih instrumentov in jih seznanili s prednostnimi nalogami za leto 2022;

19. ugotavlja, da v zvezi z letnimi izjavami o nasprotju interesov, ki jih je organ preučil leta 2022, ni bilo vprašanj v zvezi z morebitnimi nasprotji interesov; opaža, da je organ poleg letnih izjav v letu 2022 pregledal in ocenil precejšnje število zahtev in izjav uslužbencev (54 prijav v izbirnih postopkih, 13 izjav o pridobitni zaposlitvi zakonca, 41 zahtev za zunanjo dejavnost, 21 zahtev za objavo ali govor, 23 zahtev za obravnavo v zvezi s finančnimi instrumenti, 10 zahtev za dejavnosti med dopustom iz osebnih razlogov, 10 izjav o načrtovanih dejavnostih po odhodu iz organa); v zvezi s tem ugotavlja, da večina izjav sicer ni bila podlaga za pomisleke v zvezi z nasprotjem interesov, vendar je bila v dveh primerih priporočena sprememba v sestavi izbirne komisije, v enem primeru pa so bili uvedeni zaščitni ukrepi v zvezi z vodjo, ki je prenehal delovno razmerje v organu, npr. onemogočen dostop od zaupnih informacij in enoletna prepoved lobiranja med uslužbenci;

20. pozdravlja, da organ objavlja življenjepise in izjave o interesih svojih članov upravnega odbora in vodstvenih uslužbencev; izreka pohvalo organu, ker na pregleden način poroča o sestankih, ki jih imajo njegovi uslužbenci z zunanjimi deležniki, in ta poročila objavlja na svojem spletnem mestu;

([2]) Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1)

21. na podlagi poročila Računskega sodišča o zaključnem računu organa za proračunsko leto 2021 opozarja na ugotovitev Računskega sodišča glede pomanjkljivosti, ugotovljenih v upravljavskih in kontrolnih sistemih organa v zvezi z nasprotji interesov; v zvezi s tem ugotavlja, da je skupina organa za etiko leta 2022 začela prakso sistematičnega zbiranja izjav o interesih ocenjevalcev višjih vodstvenih delavcev, da bi zagotovila, da med postopkom ocenjevanja višjih vodstvenih delavcev organa ne bi prišlo do tveganj nasprotja interesov; poleg tega opozarja, da je odbor nadzornikov sprejel spremenjeno politiko v zvezi z nasprotjem interesov, da bi uvedel izrecno zahtevo za posameznike, ki so v nasprotju interesov, tj. člane odbora, namestnike ali koordinatorje pristojnih nacionalnih organov, da pustijo prostor za razprave o zadevni točki in se vzdržijo glasovanja v pisnih postopkih; izreka pohvalo organu, ker je ukrepal na osnovi ugotovitve Računskega sodišča, ki se zdaj šteje za zaključeno;

Notranje kontrole

22. pozdravlja letno oceno sistema notranje kontrole organa in ugotovitev, da ta obstaja in dobro deluje; ugotavlja, da je organ izmeril 77 kazalnikov notranje kontrole, ki krijejo vsa načela notranje kontrole, in opredelil 42 pomanjkljivosti, od katerih je bila večina manjših, nobena pa ni postavila pod vprašaj obstoja in pravilnega delovanja načel notranje kontrole; ugotavlja, da so ugotovljene priložnosti za izboljšave povezane predvsem s komponentama „kontrolno okolje“ in „kontrolne dejavnosti“ ter komponentama obveščanja in komuniciranja;

23. ugotavlja, da je služba Komisije za notranjo revizijo organa leta 2022 revidirala upravljanje podatkov, pri čemer je priznala dosežke pri vzpostavitvi okvira za upravljanje podatkov in stalna prizadevanja za opredelitev skladnejše vizije o dejavnostih upravljanja podatkov; kljub temu ugotavlja, da je služba za notranjo revizijo odkrila pomanjkljivosti pri zasnovi ter uspešnem in učinkovitem izvajanju sistemov notranje kontrole, vzpostavljenih za postopke upravljanja podatkov, ter izdala pet priporočil, od katerih sta dve zelo pomembni; poziva organ, naj obravnava te pomanjkljivosti in organu za podelitev razrešnice poroča o napredku v zvezi s tem;

24. ugotavlja, da je organ po letni oceni organizacijskega tveganja v letu 2022 opredelil tveganja, kot so med drugim krhki in bolj nestanovitni trgi, ki bi lahko vplivali na finančno stabilnost, ogrozili vlagatelje in povečali nadzorno tveganje za organ, tveganje nezadostnih virov ali pomanjkanja strokovnega znanja na nekaterih področjih, da bi se lahko prilagodili novim izzivom, in tveganje kibernetskega napada na organ, ki bi prizadel varnost informacijskih sistemov; poziva organ, naj sprejme vse blažilne ukrepe, potrebne za obravnavo teh tveganj;

Druge pripombe

25. izreka pohvalo organu, ker je bil uradno priznan glede svojega sistema okoljskega ravnanja v okviru EMAS (sistem Evropske unije za okoljsko ravnanje in presojo) in za pridobitev registracije v sistemu EMAS leta 2022; poleg tega mu izreka pohvalo za zavezo, da bo v postopkih javnih naročil v čim večji meri spodbujal in vključeval zelene zahteve; je zadovoljen zaradi ugotovitve iz poročila Računskega sodišča, da je agencija ena izmed tistih, ki izdajajo letno okoljsko izjavo;

26. ugotavlja, da je organ leta 2022 skupaj s preostalima evropskima nadzornima organoma potrošnikom izdal opozorila v zvezi z visoko tveganimi in špekulativnimi dejavnostmi, povezanimi s številnimi kriptosredstvi;

27. sporoča, da so druge ugotovitve horizontalne narave, ki spremljajo sklep o razrešnici, zbrane v resoluciji z dne 11. aprila 2024 ([3]) o uspešnosti, finančnem poslovodenju in nadzoru agencij.

([3]) Sprejeta besedila, P9_TA(2024)0280.